

Szétszakadó birodalom vagy demokratikus jogállam?

Interjú Dmitrij Petrov szlovák nacionalistával és Michael Klaus cseh aktivistával Csehszlovákia jövőjéről. Két külön nemzetiségű ember, akikben mégis sok a közös. Vajon tényleg annyira ellentétes nézeteket vallanak?

A bársonyos forradalom eseményei során a csehszlovák kommunistákat leváltották és 1990-ben az ország neve Csehszlovák Szövetségi Köztársaság lett. A rendszerváltás után az etnikai konfliktus a csehek és a szlovákok között újra föllángolni látszott, és ezáltal a szétválást sürgető hangok is felerősödtek. Majd végül ez év augusztusában Václav Klaus cseh miniszterelnök és Vladimír Mečiar szlovák miniszterelnök megállapodik a szétválásról, ami 1993. január elsejével életbe fog lépni. De vajon mennyire lesz ez előnyös az újonnan létrejövő két ország számára? Vajon tényleg mindenki ezt a döntést támogatta? Erről kérdeztem Dmitrij Petrovot és Michael Klaust.

Dmitrij Petrov: „Én úgy gondolom, hogy mindkét ország számára előnyös lesz a kettéválás. Már régen ki akartuk harcolni magunknak a függetlenségünket, viszont hiszem, hogy a két ország közötti jó viszony ennek ellenére is fõnt fog maradni. Fontos, hogy egymást segítve illeszkedjünk be a nyugati országok közé.”

Michael Klaus: „Én, mint Csehszlovákia fennmaradásáért küzdõ aktivista hiszem, hogy a cseheknek és a szlovákoknak a szláv testvériség nevében együtt kell maradniuk, mivel csak így maradhatunk gazdaságilag stabil és erõs ország Európa szívében. Így sajnálattal láttam mikor a nép érdekeit nagyban figyelmen kívül hagyva a miniszterelnökök aláírták a szerzõdést.”

A kettéválás következtében lemondott posztjáról Václav Havel köztársasági elnök. A politikus, író és a rendszerváltás kiemelkedõ alakja szintén ellenezte a szétválást, ezért mikor nem járt sikerrel az ügyben lemondott. Mi a véleményetek Václav Havel munkásságáról ebben az ügyben?

Dmitrij Petrov: „Václav Havelt kiemelkedő politikusnak tartom, aki nélkül talán soha nem tudtunk volna megszabadulni a kommunistáktól, de sajnos ebben a kérdésben nem vette figyelembe a szlovákok nagyrészének véleményét. A lemondását sajnálattal hallottam, de véleményem szerint tisztességes politikushoz méltó döntést hozott, miután látta, hogy nézeteivel nem fog sikert elérni.”

Michael Klaus: „Václav Havel hazánk egyik legkiemelkedőbb politikusa, aki mindvégig küzdött nemzetünk egyben tartásáért. A lemondását fájó szívvel fogadtam, de megértem, hogy ezzel a drasztikus lépéssel is jelezni akarta egyet nem értését.”

A kettéválás szerintetek milyen következményekkel fog járni?

Michael Klaus: „A gazdasági visszaesés szinte garantált, csak a mértéke nem mindegy. A kettéválás után a szlovák gazdaság valószínűleg nehezebb helyzetben lesz, mint a cseh, ezért fontos, hogy a szétválást követően vámuniót és közös valutát tartsunk fent. Remélhetőleg a szlovákok a jövőben sem szeretnék majd elszigetelődni tőlünk és így fent tud maradni ez a jövedelmező kapcsolat.”

Dmitrij Petrov: Egyet tudok érteni azokkal, amiket az előbb Michael mondott, csak annyit fűznék még hozzá, hogy nem várok rögtön gazdasági fellendülést a szétválástól, mivel sokkal inkább hosszútávon tartom jövedelmezőnek. A vámunió szerintem is fontos ahhoz, hogy az élénk áruforgalmat a két ország közt fenntartsuk, viszont a közös valuta helyett lehet jobban járunk majd két külön-külön is stabil pénznemmel. A szlovák és a cseh, habár hasonló, de mégis két külön kultúra és nyelv, viszont attól függetlenül, hogy két különálló, szuverén országgá válunk, a jó kapcsolatot országaink között fontos fenttartani.”

1991-ben került sor a Visegrádi Nyilatkozat aláírására Magyarország, Lengyelország és a Csehszlovák Szövetségi Köztársaság között. Jelen állás szerint a szuverén Szlovákia továbbra is tagja fog maradni az együttműködésnek. Vajon szintén együtt kéne majd az Európai Unióba is belépni?

Michael Klaus: „Én úgy gondolom, hogy a modern Európába való beilleszkedésünk következő nagy állomása az Európai Unióba való csatlakozás, melyet teljes mértékben

támogatok, mivel rengeteg előnyt hordoz magában mind gazdasági, mind külkapcsolati szempontból. Én legjobb megoldásnak azt tartanám, ha a Visegrádi Együttműködés együtt csatlakozna az Unióhoz.”

Dmitrij Petrov: „Az Unióba való belépést én is kiemelten fontosnak tartom, habár szerintem az annyira nem fontos, hogy kikkel együtt lépünk be, hanem az fontosabb, hogy minél előbb csatlakozzunk.”

Utolsó kérdésem már csak az, hogy szerintetek a társadalomra milyen hatást fog gyakorolni a kettéválás?

Dmitrij Petrov: „Én úgy gondolom, hogy mindenki eldönti majd, hogy hová szeretne tartozni lelkileg, de persze továbbra is szívesen látunk minden Szlovákiában élő csehet. Nem cél, hogy a szétválás következtében családok szakadjanak szét, és nem kell majd eldönteni, hogy a fal melyik oldalán szeretnél élni. Én azt szeretném, hogy a két nép továbbra is maradjon egymás barátja.”

Michael Klaus: „Habár nem értünk egyet Dmitrijjel mindenben, én is ugyanezt tudom csak elmondani. Az emberek közötti barátság és jó kapcsolat a legfontosabb”

Források/Irodalomjegyzék

- <https://mult-kor.hu/a-cseh-rendszervaltas-jelkepevaclav-havel-20221005>
- <https://index.hu/kulfold/2023/01/01/csehszlovakia-csehország-szlovakia-szetvalas-bekes-rendezes/>
- https://hvg.hu/vilag/20130101_Husz_eve_bomlott_fel_Csehszlovakia
- https://hu.wikipedia.org/wiki/B%C3%A1rsonyos_forradalom
- https://mult-kor.hu/20091117_forradalom_barsonyos_hangulatban
- <https://www.visegradgroup.eu/tortenelem>
- https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/country-profiles/czechia_en

Képek:

- <https://api.hvg.hu/Img/da658e97-86c0-40f3-acd3-b0a850f32c30/341e6ded-d41d-48b7-a58c-a9ebcc78d911.jpg>
- https://kep.cdn.indexvas.hu/1/0/4648/46482/464824/46482450_bf1a323e5b43856a19061cf1b9a264af_wm.jpg
- https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/3/36/Foundation_of_the_Visegr%C3%A1d_Group.tiff/lossy-page1-320px-Foundation_of_the_Visegr%C3%A1d_Group.tiff.jpg